

Serock, 25.03.2026 r.

Rada Miejska w Serocku
Komisja Rolnictwa, Ochrony Środowiska i Gospodarki Przestrzennej
DW:
Kierownik Referatu Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa
Burmistrz Miasta i Gminy Serock

PROTEST I PETYCJA

w sprawie projektu uchwały w sprawie programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Miasta i Gminy Serock w 2026 roku

Niniejszym wnosimy protest wobec projektu uchwały w sprawie programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi.

Protest ten wynika z poważnych zastrzeżeń dotyczących:

- zgodności programu z ustawą o ochronie zwierząt,
- braku transparentności procedur,
- braku danych analitycznych dotyczących celów i realizacji programu za lata 2020-2025
- wad proceduralnych,
- nieweryfikowalności systemu opieki,
- oraz wyboru podmiotów realizujących zadania gminy.

W naszej ocenie uchwała w obecnym kształcie nie daje podstaw do przyjęcia, ponieważ nie zapewnia zgodności z obowiązującym prawem ani możliwości realnej kontroli jej wykonania.

I. NARUSZENIA USTAWY O OCHRONIE ZWIERZĄT

1. Brak uwzględnienia potrzeb zwierząt (art. 4 pkt 2, art. 5)

Program sprowadza opiekę nad psem do zapewnienia:

- karmienia,
- kojca,
- leczenia.

Pomija natomiast podstawowe potrzeby gatunkowe:

- ruch,
- eksplorację,
- kontakt społeczny,
- stymulację psychiczną.

Brak wzbogacenia środowiska i pracy z psem (choćby w formie codziennego spaceru) oznacza nieuwzględnienie potrzeb zwierzęcia, co stanowi naruszenie obowiązku humanitarnego traktowania.

Pies przetrzymywany w kojcu bez stymulacji nie pozostaje w stanie deprywacji – ulega deprywacji psychicznej i fizycznej.

2. Niewłaściwe warunki bytowania (art. 9 ust. 1)

Program dopuszcza przetrzymywanie psów w warunkach, które:

- ograniczają naturalne zachowania,
- powodują stres,
- nie zapewniają minimalnych standardów dobrostanu.

Długotrwałe przebywanie w kojcach bez stymulacji, bez kontaktu z człowiekiem, bez możliwości eksploracji otoczenia choćby w formie zabawy, codziennego spaceru stanowi deprywację behawioralną i może być uznane za utrzymywanie zwierząt w niewłaściwych warunkach bytowania.

Szczególnie rażącem przykładem jest umieszczenie psa powypadkowego ze złamaną kończyną w kojcu – bez zapewnienia hospitalizacji.

Takie działanie narusza zarówno art. 9 ust. 1, jak i art. 11 ust. 1 ustawy.

3. Brak realnej opieki (art. 11 ust. 1)

Opieka nad zwierzętami bezdomnymi musi być:

- świadoma,
- oparta na wiedzy i kompetencjach,
- możliwa do weryfikacji.

W programie brak:

- dokumentacji zachowań,
- systemu oceny dobrostanu,
- kart obserwacji,
- dokumentacji medycznej.

Brak tych elementów oznacza, że gmina nie posiada narzędzi do sprawowania realnej opieki.

Opieka bez wiedzy o stanie zwierzęcia nie jest opieką – jest jedynie działaniem o charakterze wyłącznie administracyjnym, bez realnej wiedzy o stanie zwierząt.

4. Brak możliwości kontroli i dostępu specjalistów

Z dostępnych informacji wynika, że:

- specjaliści nie mają dostępu do miejsca przetrzymywania psów,
- nie ma możliwości niezależnej oceny dobrostanu.

Taki stan uniemożliwia weryfikację realizacji obowiązków ustawowych i narusza zasadę transparentności działania organów publicznych.

Jeżeli system nie dopuszcza kontroli, to nie daje gwarancji prawidłowej realizacji opieki.

5. Nieznane kompetencje osób zajmujących się zwierzętami na zapleczu PSZOK

Program nie zawiera żadnych informacji:

- kto sprawuje opiekę nad psami,
- jakie posiada kwalifikacje,
- czy posiada przygotowanie behawioralne,
- karty codziennej pracy przy opiece nad psami.

Powierzenie opieki osobom o nieznanach kompetencjach stwarza ryzyko naruszenia obowiązku humanitarnego traktowania. Dobrostan zwierząt nie może być pozostawiony przypadkowi.

6. Brak indywidualnego podejścia do zwierząt

Program zakłada jednolite traktowanie wszystkich psów, pomijając fakt, że każde zwierzę:

- ma inne doświadczenia,
- inny poziom stresu,
- inne potrzeby.

Takie podejście jest sprzeczne z ustawową definicją humanitarnego traktowania.

7. Brak działań zwiększających adopcyjność

Program nie przewiduje:

- pracy behawioralnej,
- socjalizacji,
- działań zwiększających szanse adopcji.

Skutkiem jest wydłużanie pobytu psów w warunkach stresowych (po minimum dwóch dniach pies może być odesłany do schroniska), co dodatkowo negatywnie wpływa na ich dobrostan.

8. Brak planu działań na podstawie chipów

Program nie przewiduje i nie określa, w jaki sposób:

- przebiega odczytywanie chipów, tatuaży zwierząt odłowionych i jakie w związku z tym są podejmowane kroki,
- przebiega chipowanie zwierząt, które nie posiadają chipu, a które podlegają programowi.

II. WADY SYSTEMOWE PROGRAMU

1. Wybór lecznicy pełniącej całodobowy dyżur (FRINGILLA)

Pomimo zgłaszanych skarg mieszkańców, gmina ponownie zawiera umowę z tym samym podmiotem.

Brak:

- analizy jakości usług,
- przedstawienia kryteriów wyboru,
- brak odniesienia się do faktu, że Fringilla nie posiada zaplecza weterynaryjnego, co przekłada się na brak możliwości udzielenia pomocy w sytuacjach wymagających interwencji operacyjnej, w przypadkach zagrożenia życia zwierzęcia, złamań
- brak odniesienia się do faktu, że Fringilla nie ma zaleczonego diagnostycznego (nie można przeprowadzić natychmiast niezbędnych badań)
- brak przeprowadzenia transparentnego procesu wyłaniania najlepszego podmiotu w tym obszarze na drodze przetargu
- odniesienia do rezygnacji innych gmin ze współpracy z tą lecznicą.

Rodzi to poważne wątpliwości co do prawidłowości wyboru wykonawcy i podważa zasadność zapisów uchwały.

2. Czas przetrzymywania zwierzęcia

Program przewiduje 2 dni przetrzymywania zwierzęcia, jednak w praktyce:

- zdarza się, że psy są wywożone do schroniska przed publikacją ogłoszeń,
- właściciele tracą realną możliwość ich odnalezienia.

Jest to działanie sprzeczne z celem programu. Należy przyjąć minimalny termin przetrzymywania psa 5-7 dni.

3. Brak nadzoru nad miejscem przetrzymywania zwierząt

Brak:

- procedur postępowania w przypadkach nagłych,
- realnego nadzoru,
- kontroli warunków bytowania.

Przypadek psa powypadkowego w kojcu jednoznacznie wskazuje na systemowy brak zabezpieczeń.

4. Brak wykorzystania programów zewnętrznych

Program nie zawiera informacji o przystąpieniu do programu kastracji Województwa Mazowieckiego.

Oznacza to brak wykorzystania dostępnych środków publicznych i działań zapobiegających bezdomności zwierząt.

5. Uznaniowość w przyznawaniu pakietów weterynaryjnych

Brak:

- jasnych kryteriów,
- procedur,
- dokumentowania decyzji,
- możliwości kontroli.

Decyzje podejmowane są uznaniowo, co rodzi ryzyko nierównego traktowania oraz nieprzejrzystości wydatkowania środków publicznych.

III. BRAK ZGODNOŚCI Z NOWOCZESNYMI STANDARDAMI DOBROSTANU

Zgodnie z aktualną wiedzą (model 5 Domains), dobrostan oznacza nie tylko brak cierpienia, ale również zapewnienie pozytywnych doświadczeń w minimalnym stopniu.

Program:

- nie zapewnia stymulacji,
- nie zapewnia pracy z psem,
- nie przewiduje oceny dobrostanu.

Nie można zarządzać dobrostanem, którego się nie mierzy.

IV. BRAK TRANSPARENTNOŚCI FINANSOWEJ I KONTROLI BUDŻETU

Program przewiduje kwotę ponad 237 tys. zł, jednak:

- brak porównania do lat poprzednich,
- brak danych o wykonaniu budżetu,
- brak informacji o rzeczywistych kosztach,
- brak informacji o liczbie zwierząt w poszczególnych kategoriach w podziale na lata
- brak wskaźników efektywności.

Nie wiadomo:

- czy środki są adekwatne,
- czy system działa efektywnie,
- czy wydatki są racjonalne.

Największa pozycja – leczenie zwierząt (100 tys. zł) – nie została w żaden sposób uzasadniona.

Planowanie wykonania budżetu bez analizy i danych wyjściowych nie jest planowaniem – jest zgadywaniem. W tej formie Rada nie ma możliwości sprawowania realnej kontroli nad wydatkowaniem środków publicznych, nie ma możliwości ich racjonalnego planowania i alokacji.

V. NARUSZENIA PROCEDURALNE

Projekt uchwały:

- nie zawiera danych niezbędnych do oceny jego zasadności,
- nie zapewnia transparentności,
- nie umożliwia kontroli wykonania programu,
- nie opiera się na analizie danych historycznych.

W konsekwencji radni nie mają podstaw do podjęcia świadomej decyzji. A co znacznie bardziej niepokojące, członkowie Komisji Rolnictwa, Ochrony Środowiska i Gospodarki Przestrzennej nie byli w stanie odpowiedzieć na kluczowe pytania i obronić zasadności przyjętych w uchwale założeń podczas posiedzenia 23.03.26 r.

VI. KONKLUZJA

Wszystkie wskazane okoliczności prowadzą do jednego wniosku:

system opieki nad zwierzętami:

- jest nieweryfikowalny,
- nie podlega realnej kontroli,
- nie daje gwarancji zgodności z ustawą o ochronie zwierząt.

Brak:

- oceny dobrostanu odtowionych zwierząt,
- danych analitycznych będących podstawą uchwały,
- dokumentacji weterynaryjnej i z obiektu, gdzie są przetrzymywane psy,
- informacji o kompetencjach osób zajmujących się psami na terenie PSZOK,
- dostępu dla specjalistów mających zajmować się opieką zdrowotną nad odtowionymi psami,
- danych finansowych w kontekście realizacji wyznaczonych celów w przekroju na lata 2020-2025 i na kategorie założone w uchwale.

Oznacza to, że dobrostan zwierząt jest niemierzalny i pozostawiony przypadkowi. Budżet założony na ten program nie ma uzasadnienia w danych i jest nietransparentny. Cele tego programu są niejasne. Nie ma podstaw do rozliczenia na koniec 2026 r.

W obecnym kształcie projekt uchwały nie spełnia standardów aktu prawa miejscowego opartego na danych, kontroli i odpowiedzialności, co czyni jego przyjęcie nieuzasadnionym.

WNIOSEK

W związku z poważnymi zastrzeżeniami dotyczącymi zgodności projektu uchwały z ustawą o ochronie zwierząt, brakiem transparentności, nieweryfikowalnością systemu opieki oraz istotnymi uchybieniami proceduralnymi, wnosimy o:

1. Nieprzyjmowanie uchwały w obecnym kształcie

Projekt nie daje gwarancji zapewnienia rzetelnego wykorzystania budżetu, realizacji celów, zapewnienia dobrostanu zwierząt ani zgodności z przepisami prawa, w szczególności art. 4, 5, 9 i 11 ustawy o ochronie zwierząt.

2. Przeprowadzenie rzetelnej analizy zgodności programu z ustawą o ochronie zwierząt

Analiza powinna obejmować w szczególności:

- realne zapewnienie potrzeb gatunkowych zwierząt (w tym potrzeb behawioralnych),
- warunki bytowania i zgodność z art. 9 ust. 1,
- sposób realizacji obowiązku opieki wynikającego z art. 11 ust. 1,
- dostępność całodobowej opieki weterynaryjnej zgodnie z art. 11a ust. 2 pkt 8.

3. Wprowadzenie do programu obowiązkowych mechanizmów zapewniających realną opiekę nad zwierzętami, w szczególności:

- monitorowania opieki weterynaryjnej,
- obowiązku prowadzenia dokumentacji (w tym kart medycznych, obserwacji i historii leczenia),
- monitorowania systemu oceny dobrostanu zwierząt, opartego na dokumentowanej obserwacji ich stanu fizycznego i psychicznego,

- zapewnienia dostępu dla niezależnych specjalistów (lekarzy weterynarii, behawiorystów) w celu kontroli warunków i stanu zwierząt,
- wprowadzenia jasnych, jednolitych procedur i kryteriów decyzyjnych, w tym w zakresie przyznawania pakietów weterynaryjnych,
- zakazu umieszczania zwierząt powypadkowych lub wymagających hospitalizacji w kojcach,
- obowiązku natychmiastowego kierowania takich zwierząt do placówek posiadających odpowiednie zaplecze diagnostyczne i lecznicze (RTG, hospitalizacja),
- wprowadzenia planu działań związanych ze sprawdzeniem chipa/tatuażu i poszukiwaniem opiekuna,
- wprowadzenia chipowania zwierząt, które nie są w ten sposób zabezpieczone.

4. Zapewnienia pełnej transparentności finansowej programu poprzez:

- przedstawienie wykonania budżetu za lata poprzednie (co najmniej 2024–2025) w podziale na kategorie, planowane cele, zrealizowane cele
- wskazanie liczby zwierząt objętych opieką oraz kosztu jednostkowego w podziale na kategorie,
- uzasadnienie wysokości poszczególnych pozycji budżetowych, w szczególności kosztów leczenia,
- wykazanie różnic rok do roku wraz z ich przyczynami,
- wskazanie ewentualnych niedoborów lub niewykorzystanych środków,
- powiązanie wydatków z efektami (skuteczność programu, liczba adopcji, interwencji).

5. Weryfikację wyboru podmiotów realizujących zadania gminy

Wnosimy o:

- przeprowadzenie rzetelnego i transparentnego przetargu na dostarczanie usług weterynaryjnych w programie,
- przeprowadzenie audytu jakości usług świadczonych przez podmioty dotychczas realizujące zadania, w tym lecznicę pełniącą całodobowy dyżur weterynaryjny / audyt powinien być przeprowadzony przez niezależny organ, niezwiązany z miastem i gminą Serock (cross checking).
- analizę skarg mieszkańców i wolontariuszy, kontakt ze skarżącymi, odpowiedzi na ich zastrzeżenia,
- przedstawienie jasnych i mierzalnych kryteriów wyboru wykonawców,
- wprowadzenie obowiązku cyklicznej oceny jakości usług,
- przeprowadzenie otwartego i konkurencyjnego trybu wyboru podmiotów,
- zapewnienie, że wybrane podmioty posiadają realne możliwości diagnostyczne, lecznicze i hospitalizacyjne, zgodne z wymogami ustawowymi.

6. Uzupelnienie programu o działania zapobiegające bezdomności zwierząt

W szczególności:

- przystąpienie do programów zewnętrznych (np. Województwa Mazowieckiego) w zakresie kastracji i sterylizacji,
- zwiększenie środków na działania ograniczające populację zwierząt bezdomnych,
- wprowadzenie obowiązku aktywnego działania na rzecz adopcji (ogłoszenia, publikacje przed transportem do schroniska).

7. Wprowadzenie mechanizmów kontroli i nadzoru nad realizacją programu

- umożliwienie radnym i specjalistom ds. kynologii realnej kontroli wykonywania programu,
- zapewnienie jawności działań podejmowanych na bieżąco,
- wprowadzenie obowiązku raportowania efektów programu.

8. Zapewnienie min. 5 dni do maks. 14 dni opieki nad zwierzęciem odtowionym zanim zostanie przekazane do schroniska. Przy czym już pierwszego dnia musi ukazać się ogłoszenie o poszukiwaniu właściciela.

UZASADNIENIE KOŃCOWE

Obecny projekt programu:

- nie przewiduje narzędzi kontrolnych, nie zawiera danych finansowych umożliwiających ocenę racjonalności wydatków, nie gwarantuje zgodności z ustawą o ochronie zwierząt, nie zapewnia możliwości oceny dobrostanu zwierząt, dopuszcza rozwiązania mogące prowadzić do naruszenia prawa oraz pogorszenia stanu zwierząt.

W konsekwencji: system opieki nad zwierzętami pozostaje nieweryfikowalny, niekontrolowany i oparty na uznaniowości. A systemu, którego nie da się zweryfikować, nie można uznać za zgodny z prawem ani za zapewniający realną opiekę nad zwierzętami.

Podpisy pod skargą i wnioskiem - elektroniczne.

Przekazane Przewodniczącemu Rady Miejskiej Tomaszowi Pszczole w zakodowanym pliku drogą mailową.

Odpowiedź:

/ ZAŁĄCZNIKI przesłane w formie elektronicznej na adres Przewodniczącego RM Tomasza Pszczoly

1. Lista podpisów / protest i petycja online
2. Lista skarg na gabinet weterynaryjny FRINGILLA
3. Lista 5 Domaln / dobrostan zwierząt
4. Wymagane kompetencje osoby zajmującej się tymczasową opieką na zwierzętami.